

Bredovský zámek

objekt č.11 | Lembersko, Jablonné v Podj.

Tento objekt, spolu se zahradou, nechal v letech 1660 až 1680 postavit Kryštof Rudolf Breda z nizozemského rodu Bredů, který v této době vlastnil zámek Lemberk a okolní panství. Kryštof Rudolf Breda také nechal přestavět zámek Lemberk do té podoby, v jaké ho známe dnes. Taktéž za jeho vlastnictví vznikl roku 1659 kostel v Rynolticích, v roce 1672 pak i v Žibřidicích. V těchto letech byl pověřen stavbou letohrádku Caesar Biot, který měl na starosti i přijímání dělníků, jako například nové zedníky, kameníky, tesaře a políry. Po smrti Kryštofa Rudolfa Bredy zdělili veškerý majetek jeho čtyři synové. Po majetkovém vyrovnání se leberského panství ujal hrabě Mikuláš Hartvík Breda. Ten pokračoval ve zvelebování svého majetku. Po jeho smrti roku 1723 zdělili majetek jeho tři synové, kteří se o pozůstalost rozdělili. Nejmladšímu hraběti Karlu Josefovi připadlo leberské panství včetně zámku, zahrady a polužního dvora. Karel Josef Breda však dne 19. srpna 1726 (za pouhé tři roky) panství prodává hraběti Josefu Gallasovi. Rodu Gallasů, později Clam-Gallasů, zůstává leberské panství až do roku 1945.

Po něm panství vlastnil jeho synovec Kristián Filip z Clamu, který si kvůli podmínce svého strýce změnil jméno na Clam-Gallas, aby mohl panství zdědit. Clam-Gallasové Bredovský letohrádek i zámek Lemberk využívali jen jako příležitostné sídlo. Od druhé poloviny 18. století proto plnil letohrádek spíše funkci hospodářskou. Fungoval jako obydlí pro zahradníka. V původně okrasné zahradě se pěstovala zelenina a ovoce. Na počátku 20. století byla v letohrádku umístěna lesní správa rodu Clam-Gallasů. Zahrada byla vedena jako „zahradnictví v Lemberku“. V zahradě se pěstovaly ovocné stromy, ořechy, jedlé kaštiny, víno, ale také zde kvetly okrasné keře, růže a jiné květiny. Ve sklenicích se dále pěstovala raná zelenina a nová sadba, pozdní zelenina a jahody. Jahod se pěstovalo několikero druhů. Každé ráno je zahradníci posílali vlakem do lázeňského města Teplice, takže jejich pověst byla opravdu dobrá. V této době se o zahradnictví v areálu Bredovského letohrádku staralo osm zahradníků.

V roce 1945 bylo celé leberské panství, včetně Bredovského letohrádku, zestátněno a svěřeno národnímu správci Janu Urbanovi. Ten si Bredovský letohrádek mohl odkoupit o dva roky později tak učinil. V jeho vlastnictví byl celý areál až do roku 1989. Tehdy byl letohrádek odkoupen Okresním národním výborem pro provozní potřeby zámku Lemberk. Na konci 90. let proběhla rozsáhlá rekonstrukce, jež dala objektu jeho dnešní podobu. V letech 1999 až 2008 byla v Bredovském letohrádku stálá expozice Českolipského muzea „Lužické hory - Člověk a příroda“. Bredovský Letohrádek a zahrada jsou nyní součástí rozsáhlého zámeckého areálu.